

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună 2 "N-rii de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
Luneri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Statul și libertățile.

Dr. U. T. Mihaiu.

II.

Statul trebuie să distribuie toată onestitatea, lealitatea și modestia sa pentru a se considera de un remediu salutar, de un rău necesar și pentru a se restrânge în calitate asta la funcțiunile sale firești, acele funcții pentru care a fost instituit, care singur le poate împlini și care sunt de așa natură încât dacă nu le-ar împlini, statul ar dispărea. Funcțiunile aceste firești sunt susținerea ordinii launtrice și apărarea țării contra inamicilor.

Statul e un remediu, un rău mic, inventat pentru a preveni ori a împiedeca un rău mai mare. Statul e un rău pe care oamenii l-au inventat pentru a conjura pericolele războielor. Dar el este și rămâne de sigur un rău. El genează individul, îl împiedecă, apasă pe el, el îi cere bani, el impune cetățenilor foarte pacinic obligamentul meșteșugului armelor. Toate acestea sunt lucruri foarte triste și dureroase. Statul e un rău necesar, respectabil, la care îi datorim recunoștință. El dar nu e un bine în sine. El e un rău. Și dacă statul știe să-și zică vorbele acestea, ținând totdeauna socoteală că el e un rău, atunci trebuie în mod logic să se străduiască a fi cât e posibil un rău mic.

Statul nu rezonază însă totdeauna așa. Mai sunt și azi state care zic, că ele singure sunt un organism și statul doar are un eu propriu. După teoria asta răsuflată e individul un nerv, un picur, o roată oarbă în o mașină inteligentă, care nu e inteligentă în nici unele din părțile ei numai în totalitatea ei. Indivizii sunt fragmente de materie animată, aparținătoare unui singur creier care dirigează și care singur gândește, voește, vede și care singur are dreptul de a simți, de a gândi și de a vroi.

Complexul acestui corp organizat se cheamă stat și creierul acestui corp e guvernul. Guverne ce cugetă astfel și care fac politica asta medievală, zoologică, stupidă, întâlnim încă multe în Europa, așa în Spania, Rusia, Austro-Ungaria etc.

4. Ungaria.

Statul nostru încă e înglodat în teoria asta mistică, barocă, prescrișă. Pentru guvernul unguresc nu e statul un rău necesar, el nu e de loc un rău, ci un bine, binele suveran. Pentru el individul pare a nu exista ori dacă există numai legat în stat, imbu-

cat în stat, integrat în stat, animat prin stat. Statul e acela care dă individului un suflet.

După-cum e albina ori furnica izolată un monstru, asemenea e omul izolat monstruos, ori mai bine zis, o nulă.

Nu există un suflet al albinei, numai o inimă a stupului, un suflet a conștiinței.

Statul nu e numai milieul în care trăim, lucrăm, petrecem, el e și focalul care ne împărtășește sugestiunea prin care singur putem să avem suflete particulare, aparințe de idei proprii, un simulacru de voințe individuale. Statul acesta, nu face numai aceea ce ar trebui să facă necesar, el crede că trebuie să facă totul, să cugete, să voiască, să lucreze pentru toți, căci credința lui e aceea, că tot ce se face în afară de el ori fără de el, nu e altceva decât umbra unei acțiuni, nălucirea unei voințe, ceața unei gândiri.

După cele afirmate, am vroi să știm pentru ce e guvernul unguresc absolut mai inteligent decât noi? De ce să fie el mai cuminte în toată țara? Guvernul nu e altceva decât mai multe persoane indicate prin naștere ori elecțiune a lua măsuri de utilitate generală. Cum a putut da elecțiunea ori nașterea, un lucru unde joacă hazardul, patima, mituirea un rol atât de decisiv, acestor persoane lumina particulară și mai ales lumina unică, care e astfel încât numai ele pot să judece și să decidă bine și înțelept asupra afacerilor? Aceasta e ceva comic, singular, ciudat.

Guvernul unguresc cugetă astfel și numai așa poate cugeta după atitudinea sa politică dovedită: el e concentrațiunea intelectuală și morală a întreg poporului, de cea pătruns de o putere superioară și misterioasă. Sufletul e difuz în națiune, el se atrânge în guvern și guvernul e locul sacru unde îl reafă națiunea.

Dar acum e sufletul acesta precis, destilat, organic, de cea află națiunea în guvern conștiința ei proprie. Guvernul maghiar vrea să fie conștiința psihologică a națiunii. Dar teorema asta nebuloasă nu ne poate convinge, că e o simplă transpozițiune a teoriei monarhiei medievale, care susține, că sufletul națiunii zace în stat.

Teoria asta vrea să spună că regele e singur inteligent și e infalibil pentru că el e ales de Dumnezeu și stă sub protecțiunea celestă. Când regele lipsește să inventează teoria asta magică, miraculoasă caraghioasă. Se crede că statul gândește și că individul nu gândește. Vanitatea și nebunia regilor au trecut acum asupra guvernelor ce pretind a vărsa grația și sagacitatea lor asupra electorilor. Sis-

temul acestanu e în fond decât un monarhism degenerat, restaurat. Aceasta e semnificativ pentru Ungaria. Guvernul maghiar a dat monarhismului habzburgic orgolios și despotic lustrul inocent a democratismului parlamentar.

Guvernul maghiar în loc de-a juca rolul unui amator discret și pasiv se amestecă neconținut în afacerile private a indivizilor, el se crede singur dibaciu și inteligent, vroid să impună ideile lui tuturor cetățenilor statului. Politica guvernamentală ungurească s'a încuibat în biserică, școală, familie, etc. ea privește societatea de adultă, naivă, impotentă, care fără comanda și intervenția statului nu poate da înainte. Aceasta întrece limitele funcțiunii statului modern care trebuie să se țarmurească la apărarea țării și la susținerea ordinii interne. Politica asta e eclesiastică, epuizată, zoologică, ea ne duce în vremile arhaiste unde statul, biserica, școala, economia era un aglomerat obscur, chinuitor, confus. Liberalismul inteligent consistă în cea a nu înstrâmtora sfera libertăților individuale, ci a o lărgi mereu în cadrele rezonabile ale unei instituțiuni tot mai elastice. Istoria spune că motivele decadenței statelor vechi au fost nerespectarea și violarea libertăților individuale.

Din ce se arată guvernul dispus a complica sarcina lui esențială prin o grămadă de atribuțiuni superflue, din ce întâmpină mai multe greutăți și obstacole. În loc de a face bine, el face rău, ca ori ce abus de zel, în loc de a îndeplini datorița sa, el o compromite. Atâta e sigur, că dacă particularii să înșală, statul se înșală, din partea lui tot ca ei, căci statul — sune cuvântul acesta cât de solemn și majestos — nu e ființă de altă natură, de cât tot din particulari compusă. După Passy e statul o colecțiune de domni: ministrii, directori, prefecti, administratori, adese comii simpli. Tot genuri care are slăbiciunile lor ca și alții și pe cari nu-i ridică nimic peste slăbiciunile și greșelile omenești. Dar când se înșală un particular, el se înșală pentru contul său propriu și pentru contul său singur, de unde rezultă că consecințele eroarei lui sunt limitate. El singur suferă efectele greșelilor lui, ce-l stimulează a recunoaște, a corecta și a repara de tot greșala făcută dacă înzistă. Statul, adică funcționarii ori corpul care îl reprezintă care decide prin măsură generală ori prin voința autorității încă se înșală, și atunci se înșală pentru toată lumea. Dar acești reprezentanți nu suportă prin persoana lor ori interesul lor consecințele deciziunilor și actelor lor, prostiile și greșelile boacâne nu se plătesc din punga

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hoteluri, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școli, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e cea ce se poate face cu gazul Benoid. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 1-6 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

Magyar Benoid-gáz
Részvénytársaság.

Arad, Pécskai ut 1314.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați primesc deslușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contract.

lor, ci din buzunarul tuturor, de acea îi escluză aici ori-ce forță de îndreptare și ori-ce morală, reul persistă până ce ajunge o stare de intenzitate încât devine intolerabil.

E rău și regretabil când guvernul se confundă cu statul. Guvernul nu e statul, ci o funcțiune a statului. Guvernul e un simplu funcționar însărcinat a ține ordine în țară și a apăra țara cătră străinătate. Ce trebuie dară să dăm guvernului unguresc? Forța necesară pentruca să domnească ordine în țară, forța necesară a apăra țara cătră străinătate. *Guvernului îi datorim încă ascultare în ce privește funcțiunea sa de polițist și supunere în ce privește apărarea țării către străinătate. Apoi? Nimic. Absolut nimic.* Acolo unde se oprește funcțiunea sa se oprește și dreptul său ori cel puțin dreptul său legitim și rezonabil. A trece peste limita asta e contra rezonului, supărător, stupid, inportun.

Guvernul unguresc a trecut granițele unui liberalism inteligent și culant, el a estins funcțiunea sa asupra multor obiecte prin care purcede contra datorinței lui, contra interesului său, prin ce devine el însuși artisanul turburărilor și a suferințelor, care e destinat a le combate. *Guvernul maghiar nu s'a luminat prin exemplele istoriei, el ignorează învățătura trecutului care ne arată că statul a făcut totdeauna mai mult rău decât bine când s'a amestecat în afacerile intime și personale ale cetățenilor, a slevat lupte civile când a întreprins a reglementa biserica, a corupt gustul în loc de al purifica când a făcut artă și literatură, a sfârșit cu deficite când a făcut industrie și comerț. Agricultură, comerțul, arta, trăiesc din verva și inițiativa ferbinte a indivizilor, de acea urese guvernul unde persoanele sunt simple resorturi, dulapuri, risnițe...* »Timpul teoriilor de comandă a trecut, atât în economia statului cât și în estetica deobligătoare. În o democrație care trăiește din libertate și care fructifică varietatea inspirațiilor individuale, guvernul nu are nimic a dicta, nimic a dirigea, nimic a opri. (Poincare).

Libertățile individuale nu sunt frase goale, basa lor e cementată din mii de fapte dovedite, fapte economice, sociale, morale, cum le confirmă istoria. Politica liberală nu cunoaște amestecul statului în materia libertăților personale. Înaintea lor trebuie să se oprească statul ca la pragul unui lucru sfânt. Părerea noastră despre guvernământ se resumă în copioasa maximă a lui Benjamin Constant, marele educator politic al burghezimei franceze: »*Guvernul nu trebuie să aibă nici o putere în afară de sfera lui; în sfera lui nu-i bine să aibă prea multă*«. Guvernul unguresc nu împlinește condițiunea asta, el nu poate avea pretenția a fi un guvern modern, politica lui e mistică, medievală, demodată, de acea trebuie demascată, atacată și combătută.

Darea de samă a deputatului dietal Vasile Goldiș la Soborșin, Temeșești și Troaș. În 215 Septembrie Duminică dimineața a plecat deputatul dietal *Vasile Goldiș* din Arad spre a-și ține darea de samă înaintea alegătorilor săi din *Soborșin, Temeșești și Troaș*. Era însoțit din Arad de domni dr. *Aurel Iancu* (advocat), dr. *George Popa* (advocat) și dl dr. *Demetriu Lascu*. În societate era și doamna Goldiș, la Radna s'au alăturat dl Pr. *Givulescu* cu doamna.

Darea de samă s'a ținut în Soborșin la

orele 11 a. m. înaintea bisericii gr.-or. rom. de acolo, unde erau adunați toți alegătorii din Soborșin și satele vecine.

Deputatul Goldiș a vorbit alegătorilor săi 1 oră și jum. arătând cu deamănuntul starea generală politică a țării și îndeosebi activitatea deputaților naționaliști în cele 4 luni din urmă. Alegătorii au ascultat cu mare interes vorbirea deputatului lor și adeseori au erupt în puternici ovațiuni de aprobare față de cele desfășurate.

Deputatul și societatea venită cu dânsul au fost găzduiți la prânz la preotul din loc părintele *Iosif Ogneanu*.

Din Soborșin la orele 3 p. m. deputatul Goldiș a plecat la Troaș. În societatea dânsului erau advocații din Arad dr. *Aurel Iancu*, dr. *George Popa*, apoi preotul *Ioan Musca* din Govoșdia, dr. *Demetriu Lascu*, tinerul universitar *Hădan*, doamnele: *Givulescu*, *Goldiș și Musca*.

Pe cale societatea s'a oprit în *Temeșești*, unde întreaga comună îl așteptă pe deputat în frunte cu harnicul învățător *Solomon Giurcoane*. Aici deputatul Goldiș asemenea a arătat alegătorilor cele petrecute în casa țării în cele 4 luni din urmă.

La orele 4 1/2 după amiază s'a ținut darea de samă în Troaș, unde asemenea era adunat întreg poporul în frunte cu tinerul preot *Iustin Popescu*. Deputatul Vasile Goldiș a ținut alegătorilor săi o lungă vorbire despre cele ce se petrec în casa țării și a insistat îndeosebi asupra faptului, că poporul românesc numai dela puterile sale proprii, numai prin sine însuși poate să nădăduiască mântuirea sa din noaptea mizeriilor, care îl apasă.

În toate comunele deputatul Vasile Goldiș a recomandat cu căldură poporului, să iubească biserica, să îmbrățișeze școala confesională românească, să se ferească de beuturi și de birturi, »căci« — zicea dl Goldiș — »în fie-care birt zace acum diavolul, care mai ales acolo aruncă mreaja asupra aleșilor săi«.

Poporul pretutindenea a rămas mângăiat de vorbele deputatului și mai ales cei din Temeșești și Troaș nu puteau îndestul să-i mulțamească, căci în satele acestea nici n'a mai fost nici odată vre-un deputat dietal.

Seara deputatul s'a întors la Soborșin, unde sub patronagiul său s'a dat o frumoasă petrecere românească în favorul școlii confesionale gr. or. române de acolo.

Despre această petrecere vom da raport special.

Ministri unguri la băile Erculane. Ni-se scrie cu datul de 3 Sept. din băile Erculane: ieri a sosit aici ministrul-președinte *Wekerle*, însoțit de secretarul de stat *Szterényi*. La gară au fost întâmpinați de direcțiunea băilor, vicespanul *Fialka*, *Constantin Burdia*, deputatul cercului și alții.

După sosire oaspeții au luat dejunul împreună cu *Kossuth*, în urmă cei doi ministri s'au retras și au conferat mai multe ore. Obiectul discuțiunii a fost afacerile tranșacției în privința cărora, cei doi ministri, au convenit și în amănunte.

Ministrul-președinte s'a rentors în aceiași zi cu expresul de 3:45 min.

Românii arădani la Expoziție!

Am anunțat într'unul din n-rele noastre trecute, că excursiunea Românilor arădani la expoziția din București s'a fixat pe 15 Septembrie st. n.

Participanții din ori-care parte, vor trebui

să plece așa, că la 15 Septembrie ora 10 să fie în Baziaș (la Dunăre) unde vom imbarca la aceeași oră pe vaporul austriac de Navigație Dunăreană.

Cei din Arad și jur, pentru a putea ajunge la acest termin în Baziaș, vor pleca Vinerea (în 14 Sept.) seara cu trenul de 5 la Timișoara, unde vor dormi peste noapte și vor lua trenul de dimineața care ajunge la 9.25 în Baziaș.

Accentuăm înc'odată: pașaport trebuie! Escursionistii vor căpăta bilet de legitimație pe baza cărora vor putea beneficia de toate favorurile ce ni-s'au acordat.

Ultimul termin pentru însinuare este 12 Septembrie. Cei-ce vor să s'anunțe să trimită 10 cor. de persoană dlui Vasile Goldiș deputat Arad, care li-se va redă în ziua călătoriei.

Numărul celor însinuați pân'acum e de 80. Azi au trimis taxa de participare următorii:

Dimitrie Ioanovici (Lipova), dr. *Ioan Papp* cu doamna (*Brad*), *Ioan Moga*, preot (*Sarmata*), *Petru Rimbaș*, preot cu doamna (*Brad*), *Aron Roman* preot (*Luncoiul de sus*) cu doamna, *Iuliu Codarcea* farmacist (*Arad*), *Petru Moțocan*, învățător (*Ciș*), *Virgil Antonescu*, funcționar de bancă (*Arad*), *Paul Felnean*, preot (*Soboteli*) *Mihai Ciiban* (*Arad*).

Știri dela Expoziție.

Joi la orele 3 p. m. a avut loc la expoziție inaugurarea pavilionului de mode și confecțiuni.

A azistat la această inaugurare un numeros public, care a putut admiră arta și eleganța cu care sunt lucrate obiectele expuse.

Comisariatul general al Expoziției, în vederea marelor festivități cari vor avea loc la 26 August până la 10 Septembrie inclusiv, a cerut C. F. R. să acorde reducerea la 50 la sută, promisă pentru zilele festive, pe tot timpul cât va dura marile serbări, adică dela 25 August la 10 Septembrie.

Din România.

Ziaristul irlandez T. P. O'Connor a publicat în marele ziar londonez »T. P's Weekly«, su titlul »Regele cel mai capabil din toată Europa un articol privitor la România.

Vorbind de M. S. Regele Carol, ziaristul spune »Nu există monarh în Europa care să oculte poziție atât de înaltă ca regele Carol I al României«.

Sâmbătă 19 August c., a fost aniversarea suire pe tron a M. S. Sultanului Abdul Hamid.

Cu această ocazie o recepțiune va avea loc la legațiunea otomană din București.

România și Rusia.

Primum următoarele:

Domnule redactor!

Fiind abonat al »Tribunei«, am cetit în nr. 154 un articol cu titlul »România și Rusia« articol reprodus după ziarul sârbesc »Bratimstvo« în care un ziarist Sârb își exprimă părerile asupra relațiilor dintre România și Rusia. Multe afirmații are, bune și rele, drepte și nedrepte și mai ales nedrepte, și de aceea eu, ca fiind din România și cunoscând pe degete istoria patriei mele și de o datorie chiar de a comentă articolul acela aducând la cunoștința onor. cititorilor »Tribunei« adevărul adevărat, căci de sigur puțini din Domniile lor cunosc istoria țării românești, pentru motivul foarte simplu că aici în Ungaria nu li se predă, rezon de stat. Se spune în acel articol, se afirmă că: fără Rusia, România n'ar exista; Il că România datorează independența ei Rusiei, că

deci îi datorează și recunoștință; III că Rusia a fost totdeauna sinceră față de România; IV că în chestia actuală greco-română, Rusia ține parte României și că V în fine ar trebui să fie între ele relații de strânsă, sinceră prietenie.

La afirmația d-sale că fără Rusia n'ar exista România, îi răspund că da, de sigur n'ar exista o Românie așa cum e azi, ci o Românie dacă nu independentă, dar mai mare de cum e, căci de nu era Rusia, nici nouă nu avea cine să ni ia Bassarabia, provincie mare cât Ardealul și cu 1 1/2 milion Români.

Afirmația că datorim independența noastră Rusiei, o resping complect; nu trebuie uitat că fericitul succes al războiului dela 1877—78 e datorit numai Românilor, căci Românii au mers de au scăpat pe Ruși de înfrângere complectă, când în urma unui măcel la Plevna, 10000 Ruși beți au perit numai în câte-va oare, iar țarul numai știă ce să facă de frică și a cerut ajutorul regelui nostru.

A mers regele nostru cu șoimii din Carpați, a bătut pe Turci, războiul s'a sfârșit, pace s'a încheiat; dar la încheierea păcii s'a văzut și sinceritatea Rusiei căci: la începutul războiului Rusia, ca să aibă voie a trece armata prin România, promisese, jurase, că va ține neatins teritoriul țării românești, și așa de sincer i-a fost jurământul că ni-a luat acea parte din Basarabia pe care ni-o dăduse Europa în urma campaniei puterilor unite contra Rusiei în Crimeea le 1853; ni-a luat zic acea Bassarabie locuită numai de Români, cu pământ bogat, îngrășat cu sângele strămoșilor noștri, și ne-a dat Dobrogea cu 1/2 populație străină, regiune săracă în toate. Asta a fost sinceritatea Rusiei. Sinceritatea și-a mai probat-o și altă dată; astfel când Basarabia a intrat sub dominația rusească, a dat țarul de atunci Alex. II un caz în 1818 prin cari promitea, jură, că va ține atât el cât și urmașii lui, așezămintele, limba și caracterul național românesc al Bassarabiei. Așa și-au ținut promisiunea, că au impus curând limba rusă nu numai în administrație, ci și în școli și în biserică; ba încă străinilor cari au venit li-au dat libera folosință a limbei lor, numai Românilor, către cari au jurat, nu. Ast-fel s'a răușit ca ceva mai mult de 1/2 din populație să fie străină azi.

În chestia greco-română, unde se vede pârtnirea României? Căci de aceea ne vâităm și noi că dacă Rusia nu luă apărarea Grecilor, alt-fel ni-am fi purtat față de Grecii din țară, nu ca acum când trebuie să ținem cont că îi protejează ursul dela nord.

Adevărat că Rusia osândește cruzimele Grecilor în Turcia, și că recunoaște și Romanilor din Turcia dreptul de a se folosi de limba lor în școală și biserică, dar numai în Turcia, nu și în Rusia.

Pentru aceste motive și pentru altele multe, relații de prietenie sinceră între România și Rusia nu poate fi ci numai o corectitudine isvorată din conservarea aceea-ce ni-a rămas.

Că în gândul a unor țărani Români din România precum și din Ardeal, țarul e un liberator etc... e o credință greșită; să nu se gândiască Românii de aici numai la aceea că la 1848 au venit Rușii și au bătut pe Unguri, dar să și știe că în același timp în România înjugau pe Români la jug să ducă carele lor cu muniții, și la întoarcere au dus cu biciul mii de familii cu tot avutul lor, ca să populeze nesfârșitele pustii rusești. Și câte Doamne n'am mai suferit dela sincera pravoslavnică Rusie, dela marele Țar, și pentru toate acestea nu le datorim recunoștință ci...

Un Român din România.

Turburări sângeroase în Petrojeni.

Greva minerilor din Petrojeni, — despre care am amintit mai de multeori a degenerat ieri în turburări sângeroase. Greviștii în amărăciunea lor împotriva patronilor s'au dedat la acte de violență, pe cari le-a

suprimat miliția ce a fost consignată, alegându-se din aceasta ciocnire cu soldații peste 80 de muncitori cu răni mai grave ori mai ușoare.

Cauza turburărilor ni-se comunică în următoarele:

Greviștii s'au adunat ieri în Luncoșoara, împotriva opreliștei autorităților, spre a ține adunare. Fibirăul care a eșit la fața locului i-a somat să se împrăștie, la ce greviștii s'au împotrivit și au încercat să fie totuși adunarea. La ordinul fibirăului a intervenit atunci armata, lovind cu patul puștii în oameni și rânind pe nenumărați inși.

O altă depeșă istorisește cazul astfel: Muncitorii cari au luat parte la adunarea de azi ținută în Luncoșoara au trecut peste munți la minele din Aninuța și s'au alăturat la greviștii de acolo. Muncitorii aveau de scop să meargă într'un grup mare la uzinele vulcanice. Autoritățile s'au îngrijit însă de apărarea armată a uzinelor. Dintre cei răniți, trei au fost transportați într'o stare foarte critică la spital. Direcțiunea minelor a publicat azi, că greviștii cari până Mercuri nu-și reîncep munca, se vor elimina din serviciu. Dintre muncitori, peste o mie sunt cu domiciliu din alt comitat și autoritățile au luat măsuri ca muncitorii cari nu vor intra în serviciu să fie escortați la domiciliile lor.

TELEGRAME.

Un incident la expoziția din București.

Budapesta, 4 August.

O ediția de seară din Budapesta primește din București știrea următorului interesant incident: Într'un restaurant de pe teritoriul expoziției se vorbea ungurește. Chelnerul încă vorbea ungurește cu un mușteriu, care era noul conzul Austro-Ungar *Kutschera Miksa*. Pe un domn străin dela altă masă l-a enervat așa de mult vorba ungurească încât a strigat de acolo.

— Nu flecăriți aici ungurește!

Conzulul a ripostat și în urmă a înțeles că străinul care l-a apostrofat era *Petre Grădișteanu*, președintele ligei culturale. Din vorbă în vorbă — zice ziarul unguresc — conzulul s'a certat cu Grădișteanu așa fel, încât l-a înzultat și factice. Afacerea a produs mare senzație în oraș și va avea continuare pe cale cavalierească.

Țarul se teme.

Petersburg, 3 Sept. Țarul este tot mai mult preocupat de frică, că va fi omorât. Atât de mult a intrat această frică într'insul, încât, și cu ocazia audiențelor, poartă cămașă de zale și nu lasă pe nimeni în apropierea sa. Este dat ordin, că îndată ce cineva s'ar apropiă de țar, să fie împușcat. Așa s'a întâmplat deunăzi că țar- revna și-a trimis o subretă a sa cu o veste la țar și îndată ce a ajuns la ușa odăii țarului, gardistul fără vre-un cuvânt a împușcat-o.

Accidentul baronului Beck.

Viena, 3 Septemvre. Baronul Beck, șeful statului major al armatei austro-ungare a suferit ieri un accident care putea ușor să-i devie fatal. Șeful statului major voind să sară cu calul său peste o gărlă, a lunecat din șea și a căzut în apă. Abia cu greu a putut fi scăpat, prin un ajutor străin, venit la vreme, din vârtejul repede al apei.

Spargerea corului român din Vermeș.

Pedepsirea coriștilor.

Citim în »Drapelul«:

Între procesele, intentate Românilor după (!) alegerile dietale, este și procesul contra protopopului român gr.-cat. din Vermeș, contra învățătorului Iosif Miclău și contra întregului cor bisericesc gr.-cat. din Vermeș, proces care arată în toată nuditățile ei tendința organelor noastre administrative de a înăbuși tot ce este românesc. Mai ales în preajma călătoriei corurilor noastre la București spre a vizita expoziția, șefii cercuali din comitat pun neconținut bețe în roate pentru a împedea această excursiune cu scop cultural și instructiv.

Corul român gr.-cat. din Vermeș e pedepsit pentru contravenție comisă prin participare la organizarea și activitatea unei reuniuni de cântări fără statute aprobate (ordin. min. 1136 ex 1898) fără să se ia în considerare, că acest cor e curat bisericesc și activitatea lui aparține strict ritului bisericesc, conform căruia nu numai preotul ia parte la oficierea serviciului divin, ci și corul, care cântă rezponzoriile și celelalte cântări liturgice și care — ca să poată cânta — trebuie să țină cât mai adeseori probe.

Pedeapsa este următoarea: Prea On. D. Nicolae Bolboca protopop, și Iosif Miclău învățător, sunt condamnați la câte 5 zile recluziune; Ioan Popovici, Ioan Subțire, A. Poienar, Iacob Toma, Gheorghe Stancu, Petru Toma, Iuliu Baiu, Petru Crestescu, Ion Ligezan (Novac), Iacob Bude, Ion Toma, Iosif Mamut (a lui Arsenie), Trăilă Mamut Octavian Damian, Octavian Damian II, Ioan Purdia, Nicolae Oprea, Petru Bude, Eugen Popovici, Nic. Balcu, Petru Luminos, Const. Popescu, Ioan Groza, Ioan Dragoescu, Octavian Azuga, Ioan Stingu, Stefan Loga, Maria Peia, Maria Dragoescu, Ionia Vermeșan, Brândușa Oprea, Pers. Albu, Eva Cireșan, Toma Iacob și Persida Mamut la câte 1 zi recluziune. Afară de aceea dnii Nic. Bolboca și Iosif Miclău sunt pedepsiți la câte 100 coroane amendă (eventual alte 5 zile recluziune), iar ceilalți la câte 10 coroane amendă eventual alte 1—1 zile recluziune.

Cu totul au fost pedepsite 37 persoane. Suma pedepsei face 45 zile recluziune și 550 cor. amendă.

Afară de aceea sentința oprește activitatea mai departe a corului.

Sentința e adusă în 7 Iunie de primpretorele onorar Jarinay din Bocșa-montană.

Contra sentinței a dat la 11 Aug. apelație dl Dr. Caius Brediceanu, arătând că sentința e în prima linie contra libertății și dreptății. Afară de aceea este știut, că în biserica orientală (gr.-or. și gr.-cat.) serviciul divin constă din 2 părți: din rugăciunile preotului și din rezponzoriile corului. Fiecare preot și învățător are datorița să organizeze cor bisericesc în comună. Pentru învățarea cântărilor corul trebuie să țină probe, sub supravegherea învățătorilor și a preotului. Dacă corul la petreceri cântă — pe lângă cântări bisericești — și 1—2 cântări lumești, asta nu o face ca reuniuniune, ci ca cor ocazional, organizat numai pentru petrecerea ce se aranjează, și care își și sistază activitatea imediat după petrecere, rămânând mai departe numai cor strict bisericesc.

Dacă în Ungaria fiecărui cor ocazional i-ar impune organele administrative statute și membrii fiecărui cor ocazional ar fi pedepsiți cu 5—5 zile recluziune și cor 100—100 cor. amendă, atunci tot al doilea om ar trebui deținut.

Și la Vermeș corul a cântat numai în biserică, iar în public a cântat numai ocazional, căci conform învțărilor la petrecerea din 24 Mai 1906 etc. petrecerea a fost aranjată de tinerime și corul și-a dat numai concursul său ocazional.

Pe baza acestora și a altor motive puternice ar trebui necondiționat nimicită sentința primpretorelui.

Despre rezultatul apelației vom încunoștiința la timpul său pe onor. noștri cetitori.

Iconostase noi, precum și renovări după specialitate se execută cu cea mai mare conștiențiozitate la zidarul de biserică Schmidt János, Budapesta IX. Soroksári utca 40. Fondată la anul 1888.

Din năcazurile Românilor din America.

«Follanabee W. Va. Nord America».

După cum este știut în întreaga lume, despre emigrarea a tuturor națiunilor în America, pentru agonisirea pâinei de toate zilele, am luat și noi Români într'un număr mai mare, ba putem zice comuna Riscuța aproape de jumătate, țara în cap și am plecat la America, spre a-ne agonisi cele de lipsă, a aduna bani pentru a plăti datoriile care ne asupresc, lăsându-ne caminul părintesc în grija bunului tată ceresc. Am părăsit casă, masă, neveste și iubiți-ne copii plângând și gemând până când bunul Dumnezeu ne va ajuta să ne întorcem earăși de unde am plecat.

Toate au fost bune, noi bărbații munciam pe aici de dimineața până seara, ear nevestele noastre munceau pe acasă, până când deodată niște farisei, draci, poți zice, sau vârat la mijloc stricând fericirea și liniștea casei la cei emigrați, a cărei urmare are să fie ceartă, bătăi, copii puși pe drumuri, în fine rău pentru noi, și rău pentru cei rămași acasă. Și anume, avem în com. Riscuța com. Hunedoarei, un învățător cu numele Axente Popovici; acest cărturar s'a însoțit cu crâșnarul satului Avram Riscuța, și cu birăul Petru Micluța, — nu-i vorba oameni văzuți în sat la noi, — și au început a săvârși fapte pe care nu le poți descrie; se luau câte-și trei scara prin sat cu fel de beuturi spirituoase pe la casele acelor cari astăzi sunt departe, se apucau cu nevestele noastre de vorbă, de una de alta, le înbiau cu beutură și în urmă își rideau de ele în tot felul așa că astăzi după urma acelor nespălați ticăloși, s'au făcut câte și mai câte, singur subscrisul am pățit astfel care auzind despre faptele săvârșite a acelor netrebnci am plecat acasă părăsindu-mi lucrul ca să văd ce este? Mi-a și ajutat bunul Dumnezeu de am ajuns acasă și am aflat că tot ce am auzit prin America este adevărat, lucru trist, nu aș fi crezut nici odată ca un învățător să fie apt a săvârși astfel de lucruri, dar singur m'am convins și am aflat dreptul. Drept aceea m'a făcut pe mine de am părăsit caminul părintesc pentru a doua oră și m'am reîntors scârbit de toate earăși în America pentru timp — neștiut. Câți însă sunt afară de mine care deasemenea au pustiit casă, neveste, copii, cu o vorbă tot, și s'au dat lumii pe aici în America, tot numai după faptele mârșave care le-au săvârșit acei trei nevrednici de nume românesc. Zic deci, cum de Dumnezeu îi rabdă pe pământ pe acești rău făcători, care au lăsat ruina în urma lor, întreb în special pe dl învă-

țator, că până când o să mai săvârșească astfel de fapte, și dânsului aceasta îi este chemarea?

Nu am mai putut suporta rușinea, și am trebuit ca să dau publicului faptele aceleia care este astăzi ca învățător în comuna noastră, atrăgând tot odată atențiunea consistențului gr.-cat. spre a face o cercetare și să suspendeze pe un astfel de om care a săvârșit păcate strigătoare la cer, care a stricat fericirea la mai multe familii, nu la una, mie, ci zic la mai multe, rămânând copii pe uliți fără tată, și mamă.

Destul până aici, așteptăm să vedem ce se va face din partea celor mai mari, la casă însă că va rămânea toate baltă, atunci vom fi siliți noi cei emigrați, a face ca să-și scuture pravul «Riscuței» de pe talpele cismelor și să plece înspre vârful munților Cerișor, ca pe acolo să li să stingă frumosul nume românesc.

Deocamdată atâta.

Avram Costan și alți.

Am publicat întreaga scrisoarea aceasta, și ne alăturăm și noi la rugarea lui Avram Costa și soții ca Consistorul gr.-cat. să examineze de urgență cazul nespus de grav denunțat de dânsii și încât ar fi adevărat să se dea satisfacția cuvenită nenorociților frați din America, batjocoriți acasă în chipul acesta de un învățător.

Denunțăm de altfel afacerea și autorităților politice, pentru-că nu este permis să se tolereze în slujbe oameni în stare să săvârșească astfel de mârșavenii.

Activitatea școlilor noastre.

Sub acest titlu s'a publicat în «Tribuna» în n-rul 154 din anul acesta un articol, care se ocupă cu un alt articol publicat de mine în organul «Reuniunii învățătorilor».

Prin unele pasaje din acest articol dl anonim «B» s'a simțit adânc jignit și măhnit în sentimentul nobil a d-sale.

Eu însă o declar din capul locului, că pe mine nu m'a supărat și nici că mă supără de loc cătrănirea d-sale. Nu numai că nu mă cătrânește, ci la dincontră: mă bucură și veselește. Și mă veselește, pentru-că supărarea d-sale mă face a crede, că am de lucru cu o persoană, care pune mare pond pe demnitatea chemării sale. Decât numai că aceasta măhnire și supărare a d-sale nu e deloc bazată și motivată. Și că nu e bazată, dovedește împrejurarea, că d-sa aprobă întru toate și subscie cu ambele mâni concluziunea, la care am ajuns eu pe baza premiselor combătute de d-sa. Căci iată ce zice dl «B»: «*Celalalte părți ale articolului său toate le subscriu bucuros*». Bine! Dar atunci cum stăm cu măhnirea d-sale? Căci, dacă concluziunea e corectă, necondiționat, că și premisele trebuie să fie de aceeași natură.

LUPUL.

— Poveste de vânatoare. —

Să nimerise să fie în anul acela o iarnă grea, de înghețaseră toate fântănele, și nu mai știa bietul român cum să se încălzească.

Moșia Corbeni era pe atunci a fraților Bârzești: George și Ion, care era și cel mai mare dintre frați.

Și era Ion așa un om voinic ca un ștejar și nu-i plăcea lui să stea locului, barem o clipă, toată ziua era cu pușca pe umăr și cutreera așa pădurile din vecinătate, și nu i-s'a întâmplat odată măcar să se întorcă acasă cu traista goală.

Iar George, fratele cel mai mic, era și mai înalt și mai voinic decât Ion. Se iubeau frații aștia cum nu s'au mai iubit frați, și grozav de bine se potriveau ei, ce gândea unul, gândea și celalalt, ce plăcea unuia, plăcea și celuilalt și mai presus de toate le plăcea la amândoi vânatoarea. Nu vorbeau decât de vânatoare, nu făceau alta decât să vâneze.

Cum era iarna aceea așa de geroasă, umblau lupii ca pe pământurile lor și se părăsise aproape de sat un lup, de care ziceau oamenii că e cât un mânz de mare.

Ajunsesese dihania aceea spaima satului, și cum apunea soarele și începea să se întunece, nu mai prindeai pui de om p'afară. La început nu se atingeau decât de vite, dar mai pe urmă, într'o dimineață s'au găsit la marginea pădurii, doi copii jumătate mâncați, și în carnea lor plină de sânge se mai vedeau urmele colților ascuțiți.

Atunci, cei doi Bârzești, au chemat la o vână-

toare de lupi, pe toți prietenii lor din vecinătate, că doar-doar, ar da și peste dihania aia bătrână care nu lăsa pe bieții săteni în pace. Dar de geaba i-a tot rugat, că nimeni n'a vrut să vie: cum se auzea de lupul cel bătrân din Corbeni, fugeau toți.

Le era milă, se vede, de ciolanele lor, să le dea fiarei ca să le roază.

Atunci au lăsat-o și Bârzeștii baltă, așteptând să vadă ce o să se mai întâmple.

Până a venit într'o noapte lupul, a intrat în ograda boerească, a mâncat doi porci, a zugrumat pe toți câinii și porcarului i-a sfâșiat un braț.

Atâta le-a trebuit fraților. Au așteptat să vie noaptea au încălecat și au pornit singuri, fără să asculte pe toți cei d'acasă, cari îi rugau să nu plece, că li-s'ar putea întâmpla vr'un rău.

Noaptea era geroasă. Dinspre mieznoapte veneau adierile crivățului, reci și ușoare ca suflările unei ființe ce piere. Luna învăluia câmpiile și dealurile cu lumina ei albă.

Din când în când un muraș împins de vânt ascundea fața blândă a lunii, și atunci toată natura se scufunda într'un întuneric adânc. Apoi norul trecea, pământul se lumina din nou, și colțurile cele mai întunecoase se umpleau de lumina slabă și tremurătoare a domniței nopților.

Gheorghe și Ion nu scoteau un cuvânt. Peste tot o liniște adâncă turburată numai de suflările repezi ale vântului. Pe drumul acoperit de zăpadă, trepăutul cailor se auzea înăbușit.

Tinerii vânători, au bătut toate potecile pădurei, au urcat dealuri, s'au coborât în văi, au eșit dintr'o pădure, au străbătut câmpii, s'au afundat în altă pădure, dar n'au găsit nici o urmă de lup.

O concluziune logică se poate aduce numai pe baza unor premise adevărate!

Dar să vedem despre ce e vorba?

În articolul meu din cestiune am arătat, că în o mare parte a școlilor noastre activitatea lor, mai mult numai o spoială și în serviciul acestor s'au ivit metodele noave: metodel «fonomimic», al «sunetelor vii» etc. Și dl «B» recunoaște și aprobă aceasta. Neagă însă, că în mare parte a școlilor ar domina o spoială ori superficialitate.

Bine! Dar în acest caz am dori să știm, că e a dat anză la ivirea acestor metode, când e știut că ivirea lucrurilor și a ideilor noauă se întâmplă numai în urma unui curent ori a împrejurărilor, în care trăim? Căci fără bază și fără teren prielnic acestea nu puteau eși la suprafață!

Am zis-o și atunci și o repet din nou: în împrejurările, în cari trăiește școala de azi, precum și vastitatea materialului de predat fac imposibilă predarea rațională. Nu numai atât, dar și inspecțiunea școlii de azi încă contribuie cu ceva la spoiala, ce se constată în școlile noastre. Căci cunoscut cazuri, unde progresul la examen a fost lăudat și înălțat până la nori, deși a fost numai un examen de formă. S'a cârțit însă împotriva examenului, ce a decurs mai anevoie, deși aci s'a reogândat munca omului pricepător și conștiințios.

În astfel de împrejurări apoi îl rog pe dl «B» să nu se supere, dacă spun adevărul cu atâta sinceritate. Pentru-că nu-l spun, ca să jignesc pe cineva, ci îl spun, ca să constatăm răul și constatăndu-l, să tindem cu toți la delăturarea lui din toate școlile noastre și între acestea și din școala mea.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 4 Septembrie 1906.

— Știre personală. Dl dr. *Demetrie Horvat*, directorul liceului din Turnu-Severin s'a oprit ieri, în trecere, pe o zi în Arad.

— Hymen. Anunțăm cu plăcere cununia domnișoarei *Gabriela Tieran* cu dl *Ignatie Vișoiu* abs. de teol., care se va serba la 16 Septembrie în Totvărădia.

Felicitări!

— Logodnă. Anunțăm cu plăcere logodna dșoarei *Constanța Magier* fiica preotului *Traian Magier* din Saturău, cu dl *Ioan Popovici* ales preot în Almaș.

Felicitări!

— Congres. La 7 Septembrie st. n. se va ține la Bruxelles congresul exploratorilor polari.

Când au văzut că nu e chip să dea peste el, au lăsat caii la pas, au slăbit frăurile și au rățâcit așa, fără nici o nădejde, în voia cailor, în mijlocul unei păduri bătrâne.

Din când în când suflarea înghețată a crivățului, trecea cu un vuet jalnic printre copaci.

Pe ici pe colo, printre pomii acoperiți de zăpadă, pătrundea lumina lunii, care făcea pe covorul de zăpadă al pădurii, pete mai albe și mai strălucitoare.

Călăreții rătăceau fără să se fie pe poteci; ajungeau în luminișuri unde zăpada prin care nu trecuse nimeni, era netedă ca fața apei. Iar caili trecând peste acele covoare albe, lăseau în urma lor, urmele copitelor, apoi se perdeau, ducând pe călăreții înghețați de frig.

În liniștea aceea de mormânt, amândoi se gândeau, care în cotro îl purta gândul; dar la ce se puteau gândi dacă nu la lup și par'că le venea să între în pământ mai bine decât să se întorcă fără el.

Încetul cu încetul îi cuprinse un fel de neliniște, care curând se schimbă în frică. Mereu se uitau înapoi, căutând să pătrundă întunerecul cu ochii temându-se să nu fie surprinși de lup, pe la spate; în toate tufișurile li-se părea că văd doi ochi strălucitori și două urechi ascuțite. Vuietul vântului care trecea repede printre copaci li-se părea un urlet de lup, și fiecareia îi treceau dinaintea ochilor scene cari făceau să le curgă d'alungul obrazilor picături mari de sudoare rece; fiecare vedea cadavrul său întins la pământ într'un lac de sânge amestecat cu zăpadă, și d'asupra acestui cadavru, un lup cu părul zburlit, cu ochii de foc, care mânca din acel cadavru și căruia îi curgeau pe

Printre principalii exploratori cari vor lua parte la congres sunt ducele de Orleans, principele Roland Bonaparte, Charcot, Nodenskjold căpitanul Scott, etc. Poate că va lua parte și ducele Abruzzilor.

Congresul va dura cinci zile.

— **O luptă între români și italieni în America.** Ziarul «Românul» din Cleveland (America de Nord) dă următoarele amănunte asupra unei lupte sângeroase ce s'a întâmplat în orașul Somerdale. Le reproducem, cu stilul confratelui nostru trans-atlantic:

În sus numitul oraș lucră la un drum de fer (W. Lake Erie R. R.), vre-o 35 Români și 13 Italiani.

Eri Duminecă 12 Aug. formanul a luat vre-o 6 Italiani și s'au dus în Novare O, de unde s'au întors seara la 3 p. m. cu toții beți. Românii stau împrejurul vagoanelor, și când Italianii veniră, din cauze necunoscute s'au luat la ceartă cu un român Petru Stirp, care mai avea doi frați.

La un moment dat unul dintre Italiani a scos un razor (brici) vroind să-i taie grumazii; imediat sar ceilalți din frații românului, și cu o lovitură de lopată, l-au dat la pământ pe italian. Ceilalți italieni au scos revolvere și l-au împușcat în cap pe fratele mai mare Nicolae Stirp, rănindu-l grav. Cel mai mic dintre frați Jordan a scos și el revolverul și a împușcat pe cei trei dintre italieni; unul a murit la minut chiar care era cel mai turbat dintre ei, iar doi sunt grav răniți.

Astăzi în 13 Aug. a venit comisiunea și i-au transportat pe toți în New Philadelphia. Pe cel mai mic dintre frați l-au prins, căci fugise, și e mai mult ca sigur că după legile acestei țări el va fi executat (omorit); cel mijlociu a dispărut fără a i-se putea da de urmă.

Vom ținea pe cititori în curent cu cele ce se vor mai întâmpla în această tristă afacere.

— **Jurământ.** O gazetă din Madrid asigură că regele Alfons XII și regina Victoria și-au jurat reciproc de a nu mai apărea în public decât împreună și ținându-se de mână. Deși foarte curagioși amândoi totuși par convinși că vre-un alt oare care asasin va încerca din nou să le arunce în cale o bombă. Și din cauza acestui, sentiment fatalist, ei s'au jurat de a nu se mai supăra nici odată și de a muri împreună. Acest jurământ mișcător i-au făcut și mai simpaticei poporului Spaniol.

— **Reconstruirea turnului San-Marco.** Se anunță din Milano că, în urma însărcinării dată de municipalitatea din Veneția, profesorul Luxardo a examinat cărămizile fabricate pentru reconstruirea turnului San-Marco.

Luxardo a constatat că aceste cărămizi sunt

defectuoase și nu vor putea fi întrebuințate de oarece conțin o mare cantitate de pucioasă.

Partea din turn construită până acum pare sigură.

— **Rivalitate între tată și fiu.** Zilele aceste s'a însurat la Praga un bogat proprietar ceh, cam înaintat în vârstă c'o fată foarte tânără.

În noaptea nunții mireasa a fugit cu fiul... bărbatului său.

Ale lumii valuri!

— **Firmă românească în Fiume.** Anunțăm cu plăcere cetitorilor noștri că de 10 zile se află dl F. A. Degan (intemeietor firmei R. Pascu) în Fiume și și-a întemeiat din nou o prăvălie românească pentru import de cafea și tea. Prețurentul acum se află supt tipar și cel mult în timp de 10 zile îl va trimite publicului român. Cine voințe să-l primească să se adreseze la firma: F. A. Degan, Fiume (Postafioek 163).

Di Degan are deja marfă în Magazin și așa recomandăm, că la caz de lipsă chiar și acum să comandați marfă. Numai dela Român să târguiți!

— **Reuniunea femeilor din Gurariului.** Ni se scrie: În ziua de Sfta Mărie am fost la o foarte animată petrecere de vară, aranjată de Reuniunea femeilor, în Gurariului. Comuna asta curat românească, e în apropierea Sibiului, sub umbra unor dealuri încărcate de frumseți. Reuniunea femeilor de aici s'a înființat numai acum de curind. Conducerea o are dna preuteasă Manta, o femeie cuminte, harnică și modestă, dar cu atât mai mândră în mândrul ei port dela Margine. Venitul e întrebuințat pentru înfrumusețarea bisericii și-a școalei, pentru sporirea bibliotecii populare și pentru ajutorarea cu cărți de școală a copiilor sărguincioși, dar săraci. În jurul Reuniunii cu astfel de țintă înaltă s'a grupat cu însuflețire toată inteligența din comună. Ba chiar țărance simple se grăbesc să se înscrie în lista membrilor pe viață. Scot de unde pot 20 de coroane, și dau pentru că e vorba de biserică și școală. În chipul acesta e nădejde, că Reuniunea de abia înființată, în scurtă vreme își va aduce roadele binefăcătoare.

Iată ce se poate face când este dor de muncă și înțelegere între oameni. Mă gândesc la atâtea alte comune românești, unde este, poate, un mai mare număr de familii culte și sunt mai multe bogății, și cu toate acestea nu se face nimic. De ce? Fiindcă nepăsarea și pizma sunt surori bune cu Românul.

Dumnezeu să le ajute celor ce se știu feri de aceste două păcate mari, și — celor ce au inimă pentru nevoile mulțimii umilite. Și vouă, fraților din Gurariului. p.

— **Sinuciderea unei femei distinse vic-tima unei case de joc.** Acum câteva zile s'a aflat în Abazzia despre sinuciderea unei femei de elită. Ea a fost găsită moartă pe drumul dinspre Volosca. Lângă dânsa se află revolverul, cu care-și pusese capăt vieții. Despre cauza sinuciderei nu s'a știut nimic. Mai târziu s'a dovedit printr'o scrisoare a decedatei, că ea și-a pierdut întreaga avere în jocuri de hazard. Poliția a primit o scrisoare anonimă, în care trimitătorul comunică că în pivnița unei case de pe țărmul mării se joacă cărți și se pierd sume foarte mari. Poliției i-a succedat să descopere casa și să surprindă pe jucători. Ei aparțineau lunei distinse care-și face vilegiatura în Abazzia. Bancherul casei de joc este englez și se numește Brown. Sala era aranjată pompos și prevăzută cu eșiri secrete.

— **Recolta universală.** Ministerul ung. de agricultură publică evaluarea recoltei universale în 1906. Recolta grâului se evaluează la 949, săcara la 382, orzul la 314, ovăsul la 526 și cucuruzul la 896 milioane măji metrice.

Economie.

Arad, 15 Aug. 1906.

Cumpărare de armăsari din partea statului. Ministerul de agricultură aduce la cunoștința tuturor interesaiilor, că examinarea și eventuala cumpărare a armăsarilor insinuați spre acest scop va avea loc în următoarele zile: În Macău la 3 Septembrie; în Ciaba la 5 Septembrie; în Bătania la 5 Septembrie; în Oradea-Mare la 6 Septembrie; în Pâncota la 7 Septembrie; în Chichinda la 9 Septembrie; în Sân-Georgiul-săcuiesc la 10 Septembrie; în Timișoara la 11 Septembrie; în Becicherecul-mare la 13 Septembrie.

Examenle de codreni și de păzitori de vânat. Examenle de codreni se vor ținea în 22 Octombrie a. c. și în zilele următoare la Budapesta, Pojon, Besztercebánya, Miskolcz, Cașovia (Kassa), Sighetul-Marmației, Cluj, Brașov, Sibiu, Timișoara, Cinci-biserici (Pécs) și Szombathely, iar examenle de vânat se vor ținea în legătură cu examenle de codreni în casa comitatenză la Budapesta, Pojon, Szombathely și Cluj. Cei

a colțurile gurii picături mari de sânge din care eșau încă aburi calzi. Din când în când lupul ridica în sus capul, urla, și atunci vedeau o gură mare, cu colți mari și albi, iar sângele din carnea cadavrelor curgea din acea gură, prelingându-se în șiruri roșii pe pieptul fiarei. Apoi lupul, cu ochii scânteetori, căuta speriat prin prejuri, ca și când s'ar fi temut să nu i-se fure prada; și mărind mușca din cadavru.

Deodată tresăreau ca și când ar fi simțit mușcătura, se așezau mai bine în șea, mai dădeau pinteii cailor, se uitau prin prejuri, și iar le cădea pe umăr capul ostenit și iar le treceau dinaintea ochilor vedenii îngrozitoare, cari îi făceau să tremure ca o frunză veștedă, la suflarea vântului de toamnă.

Luna aci se ascundea în dosul vreunui nor, lăsând toată natura cea înghețată în întuneric, aci eșea din nou luminând pădurea și redând puțin curaj și nădejde celor doi frați munciți de gânduri.

Ion și Gheorghe se înțelesesă tocmai să se întoarcă acasă, când auziră în apropiere un urlet prelung de lup, și de-odată unul din cai se ridică sforăind în două picioare, pe când celalt se opri scurt și începu să bată neliniștit, pământul cu copitele.

Atunci inimile călăreților bătură mai tare, ei și văzură o umbră neagră trecând ca un vârtej dinaintea lor.

Cu sufletele pline de bucurie, de mânie și în acelaș timp de îngrijorare, înfipseră pinteii în deșerturile cailor, se aplecară pe oblânc, și se aruncară în galop pe urma lupului.

Vântul începu să bată mai tare și luna se ascunse între nori. Se făcuse acum un întunec adânc, și cei doi frați alergau ca niște năluci. Nu mai zicea că merg călare, dar că zboară deși pe sus de vânt, și că în zborul lor duc caii cu dânsii. Iar la câțiva pași înainte alerga lupul, rostogolindu-se par'că.

Pădurea se făcea din ce în ce mai întunecoasă, și în goana calului Ion se lovi cu fruntea de o cracă întinsă de-a curmezișul drumului, și căzu răsturnat la pământ, pe când calul său fugea înainte într'un galop nebun.

Fără a perde timpul, Gheorghe se opri scurt, descălecă pentru a da ajutor fratelui său dar văzu că fruntea era spartă, și prin rană curgea odată cu sângele, creerii striviți. Rănitul numai putu spune decât: «Lupul... m'a omorit!» Buzele i-se mișcară fără să poată da nici un sunet, un fior îi scutura tot corpul, cască odată gura mare, și își țete sufletul.

Gheorghe nu putu nici să plângă, nici să vorbească; toate lacrimile-i să adunaseră în gât, și din piept i-se ridica un nod care îl strângea de gât și îi oprea răsuflarea. Se făcuse mai galben ca ceara, tot corpul îi tremura, și sub picioarele lui slăbite de spaimă simțea par'că pământul scufundându-se. Apoi toată fața i-se strânse într'un suris dureros, șopti: «răsbunare», și adunânduși puterile luă pe fratele său în brațe, îl așeză în șea dinaintea sa, și plecă în galopul calului, încotro dispăruse lupul.

Gonea cât putea și tot i-se părea că nu merge destul de repede. Ochii îi erau ațintiți înainte, și în urechi răsunau încă ultimele cuvinte pe care le spusese fratele său: «Lupul m'a omorit».

Nu se mai uita pe unde trecea, iar calul alerga cât putea, mănânat par'că de acelaș gând ca și stăpânul său.

Treceau printre copaci de cari se loveau picioarele și capul fratelui mort, și atunci sângele din rană stropea lăsând pe copaci și pe zăpada albă urme roșii; iar pe scoarța copacilor rămânea lipite bucățele din creierul însângerat al mortului. Gheorghe se apropiase acum de lup, și îl vedeă alergând dinaintea sa, ca o nălucă. Ajunseseră într'o vale inconjurată de stânci mari, și fără eșire.

La lumina lunii se vedeă călărețul în goana calului și dinaintea sa alergând lupul, cu ochii fioroși, cu pieptul bătându-i-se în suflări repezi și ostenite.

Deodată lupul încolțit între stânci, se opri, întorcându-se fața spre călăreț.

Atunci Gheorghe dădu drumul unui țipăt de bucurie, pe care ecoul îl repetă până în țările departate, și sărind jos de pe cal luă pe fratele său în brațe, îl propti în picioare de o stâncă, și îi strigă în urechi, ca și când ar mai fi putând auzi: »Privește loane, privește».

Apoi cu cuțitul de vânătoare în mână, cu sufletul plin de mânie, se repezi la lup.

El așteptă în mijlocul drumului, cu spatele încovrigat, cu părul zburlit, și în întunecul de nepătruns al nopții, ochii îi scânteiau ca doi carbuni aprinși.

Când Gheorghe se năpusti asupra lui, lupul încercă să-l muște de burtă, dar nu avu vreme, căci mâinile puternice ale tinărului, fără a se folosi de armă, îl apucaseră de gât, și îl strângeau ca un clește.

ce doresc a depune examenul de codreni sau examenul prescripționat pentru păzitori de vânat sunt provocați să-și subștearnă petiția lor ajustată cu documentele legale la inspectoratul reg. concerninte la sediul examenelor până la 30 Septembrie a. c.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 3 Septembrie

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100-clgr.)	7.15—7.16
Secară pe Octomvrie	6.14—6.15
Orz pe Octomvrie	6.56—6.57
Cucuruz pe Iulie	6.63—6.64
Cucuruz pe 1907	5.09—5.10
Orâu pe Aprilie 1907	7.43—7.44

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7.16—7.17
Grâu pe Aprilie 1907	7.44—7.45
Secară pe Octomvrie	6.14—6.15
Ovăs pe Octomvrie	6.56—6.57
Cucuruz pe Iulie	6.64—6.65
Cucuruz pe 1907	5.10—5.11

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

„Luceafărul“, numărul jubilar de 100 pagini, închinat în onoarea M. Sale Regelui Carol I. Anul V. Nr. 13—16 sumarul: Octavian Goga: In Munți (poezie), Nicolae Iorga: Privire asupra vieții neamului românesc, Maria Cunțan: De demult (poezie), V. P.... Inceputurile poporului român, George Murnu: Românii din peninsula balcanică, * * * * * Istoria statelor române până la 1526, Maria Bratu... Cântec (poezie), Dr. I. Lupaș... Istoria Românilor dela 1526 până 1821, A. T. Maior... Incercare (poezie), * * * * * Istoria contemporană a Românilor dela anul 1621 până la 1906, M. Sadoveanu: Botolan, Ioan Bianu... Regele Carol și limba română, I. Agârbiceanu:

Fața lui Gheorghe lua aci o înfățișare îngrozitoare, cu ochii scânteind de mânie, cu gura lărgită într'un suris diabolic, aci lua o înfățișare veselă, și ascultând răsuflările lupului, cari se perdeau din ce în ce, striga fratelui său: »Privește Ioane, privește!».

Iar când lupul rămase fără suflare, tânărul îl luă în brațe, și trântindu-l la picioarele fratelui său, îi strigă: »Na Ioane, te-am răzbunat!». Și valsea se umple de strigătele sale aci desperate, aci vesele.

Apoi puse cadavrele unul peste altul, le așeză în șea dinaintea sa, și plecă spre casă.

Ajuns în curte descălecă și ca un nebun, cu ochii rătăciți, cu părul vălvoi, întră în casă unde toți așteptau, și trântind cadavrele la pământ, începu să povestească moartea fratelui său, și uciderea lupului.

Iar când tremurând de mânie și înecat de lacrimi, rosti ultimile cuvinte ale lui Ion; căzu în genunchi, cu mâinile împreunate, și se rugă ca nimeni să nu mai vinăze în familia lor.

(Viața Literară).

P. I. Georgescu.

Marcu, Nuși Tului: Pindului (poezie), G. B. Duică... Vom Amboss, Maior V. Verza: Vitejia ostașilor români sub marele căpitan, I. A. Basarabescu: Dincolo, A. O. Maior: Din viața reg. Carmen Sylva, Cronica: Închinare. Acasă. Un an de luptă. Neamul românesc. † Avente Sever, etc.

39 Ilustrațiuni. Copertă în culori. — Familia Regală (entete). — Regina Elisabeta și Regele Carol. — N. Grigorescu: Regele Carol la Calafat. — Impăratul Traian. — O. Spaethe: Statua regelui Carol. — N. Grigorescu: Defilarea primilor prizonieri din Plevna. — Palatul regal: Sala Tronului. — Regele Carol la 1868. — Regina Elisabeta la 1877. — Regele Carol la 1871. — N. Grigorescu: Car cu proviant (din războiul 1877). — Prințul Carol. — Principele Ferdinand. — Principesa Maria. — Prințesa Elisabeta. — Regina Carmen Sylva printre artiști. — Regele Carol la 1871. — Regina Elisabeta la 1881. M. Sale Regele Carol și Regina Elisaveta. — Moș și nepot: Regele Carol și prințul Carol. — Familia princiară. — Prinții Carol și Nicolae și prințesele Elisaveta și Maria. — Regina Carmen Sylva la războiu etc....

Se află de vânzare cu prețul de 3 lei numărul la Tip. «Luceafărul» în Sibiu.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

In exclusiva magazină a fabricii de pâniuri au sosit noutățile de toamnă.

O întreagă uniformă de haine bărbătești 3 metri pânură de lână fl. 3.90—4.45—5.40—6.60—7.95.

In provință trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2.20 cmt. fl. 6.60—7.50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe.

Cu stimă

Leichner és Fleischer

magazinul fabricii de pâniuri în Arad, Sabadságtér 17.

Cel mai sigur medicament contra tusei, răcelei și reușelei este

zăharul lui RÉTHY

— ce se ospătă în ori care farmăcie. —

Prețul unui borean 60 fl. Să se ceară numai zahărul lui Réthy. Cincol flacoane trimite pentru 8 cor. cu porto cu tot Pregătitorul RÉTHY BÉLA farmacist, Békésésaba.

In grădina Mikádó

în fiecare zi

Producțiuni de Chinematograf

Program nou:

care produce mari senzații și tinde plăcută la distragere publicului.

Azi primul tablou senzațional publicat de mine

Impărăția zinelor

în 3 acte și 35 tablouri. (Privește în colorii) Intre altele se disting: »pe pusta Hortobágy«, fotografie originală maghiară în 3 acte »Două inimi bune«, scenă foarte petrecătoare — în colorii.

De însemnat sunt și: »lupta pe întrecere cu un măgar«, »lupta inimii, sau fata răpită din claustru«, »Romeo și Julia«, »Accuzat nevinovat«, »luptele ruso-japoneze ca cele de pe apă laolaltă«.

Producțiunile se încep la 8 oare.

In caz nefavorabil producțiunile se țin în cafenea.

Se roagă de binevoitorul sprijin al on. publicului

cu deosebită stimă

S z ü s z M ó r

Numai până la 1 Octomvrie!

ARAD, piața Boczko

în o hală de proiecțiune, construită anume spre acest scop și provăzută cu cel mai mare confort posibil. — Cea mai însemnată întreprindere de acest gen, prin un locomobilă dinamo propriu cu vapor, iluminată electric grandios.

Electro-Bioscopul lui Lifka

(Cinematograf perfecționat)

TEATRU

pentru fotografiile vii în cea mai mare perfecțiune. Distins cu „Premiul cel mare“ la expoziția universală din Paris 1900 și Saint-Louis 1904. — Prezentat pretutindenea cu cel mai mare succes.

Tot a doua zi program de tot nou. Schimbări de program rezervate

Reprezentanțiile zilnic la 7, 8 și 9 ore seara; în Duminică și sărbători la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 ore seara.

PREȚUL LOCURILOR:

Locul I. 80 fil., locul II. 60 fil., locul III. 30 fil. Copiii sub 10 ani plătesc jumătate din preț. Copii și soldații dela sergent în jos la locul III. 20 fil.

Programe gratis.

Cu distinsă stimă

ERNESTINA LIFKA
proprietară.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 69

Nou Atelier de modă pentru pălării de dame

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public.
că am deschis

Atelier de modă pentru pălării de dame

în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa
lui Sebesy), care va corespunde timpului și gustului
modern și tuturor pretenziunilor de azi.

În magazinul atelierului meu, se păstrează în
permanent cele mai frumoase modele esite dela
firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de
pălării de doamnă. — Străformări și alte lucruri
aparținătoare acestei specialități, se execută punctual
și cu prețuri moderate.

Comandele din provincă le execut cu cea mai
mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

AMTMANN ANNA

ARAD, strada Deák Ferencz nr. 2.

La administrația „Tribunei” să află de vânzare
următoarele cărți:

„La Roma” de Russu Șirianu Cor. 2.—	plus 10 fil. port
„Povestiri și schițe” de S. Secula 1.—	5 „ ”
„Novele” de Emil Zola Cor. 0.40	5 „ ”
„Școala de declamator”	0.50 5 „ ”
„Stropi de roșu”	1.— 10 „ ”
„Aur” Const. Hodoș	1.50 10 „ ”
„Telegrame” farză în 3 acte	0.80 3 „ ”
„Amicul Poporului” T. Venculescu	1.— 10 „ ”

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine
voește se cruțe timpul, cine nu voește se
fie espus la vre-o boală de piele, acela
se rade

cu „RASOL”
sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de
30 de ori, 2.40 Cor. În provincie 3. Cor.
plătindu-se înainte, se trimite gratuit, Cu
mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregă-
tește și trimite

„RASOL” Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vanzatorilor da concesione. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea
părului

e „RASOLIN”-ul
foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. în provincie 2.50
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu
mandat postal e mai scump cu 20 fil. Uni-
o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL” Vegyiipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12
Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

Tipărituri ieftine și cu
gust lucrate și având
în vedere calitățile a-
lese de hârtie ce se
cere, comandați spre
▶▶▶ mulțumire la ▶▶▶
Tribuna.

▲▲ Tipografia d-lui G. Nichin, ▲▲
▲▲ Arad, Deák Ferencz-u. 20. ▲▲

CIMBALMĂ

se poate căpăta în rate și pe lângă pre-
țuri moderate, trimițând cataloge mari ilus-
tate. — Numai la mine se poate căpăta
„Școala de cimbalmă, după care poate
învăța foarte ușor ori și cine și fără pro-
fesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil.,
a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea ba-
nilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalmă și de muzice

M a k 6 (casa proprie).

Deschidere de ospătărie și berărie.

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. public,
că am luat în primire

BERĂRIA

cu firma: a „NAGY PIPÁ”-hoz
din strada Salacz nr. 6

și am străformat și aranjat-o după recerintele moderne
de azi, și astfel o recomand și pun la dispoziția Onor.
public.

Esperiențele câștigate pe terenul acesta de ani de
zile, precum și împrejurarea că la mine se vor servi
cele mai bune și curate mâncări și beuturi,
mă îndreptătesc a spera, că voi abține cea mai per-
fectă îndestulare și mulțumire a Onor. public, și cred,
că aceasta localitate străformată pentru comoditatea și
distragerea Onor. public, va atrage cât mai mulți cer-
cetători.

Deschiderea s'a făcut serbătorește în 19 l.c.

Recomandându-mă Onor. public, semnez

cu toată stima:

CSEH HUGÓ
ospătar.

Pentru păstrarea și îngrijirea feței de femeie
cea mai bună și în tot locul cea mai plăcută alifă

e alifă renumită „CORNELIA”

Aceasta alifă e cel mai bun medicament contra pistruiilor de pe față și
mâni contra petelor de piele, cursăturilor etc. eși nestricăcios amalgament curat.

Prețul: Un borcan mic cu îndrumări cu tot 1 Cor.
Un borcan mare cu îndrumări . . . 2

Sapunul Cornelia bucata
1 Cor.

Se poate căpăta la pregătitorul:

Farmacia la „Coroana” a lui LESZKOVÁ CZ MILETA, Ó-Verbász.

Magazin principal în Budapesta: Farmacia (Bácska)
Török József, Budapesta, str. Király nr. 12.

La trimiterea înainte a prețului pentru comandă de peste șese coroane,
cele procurate le expedez fără nici o altă cheltuială de postă.

Epistoalele să fie în limba maghiară, germană și sârbească.

Câștig lateral
ușor și splendid.

Pentru familii și dame.

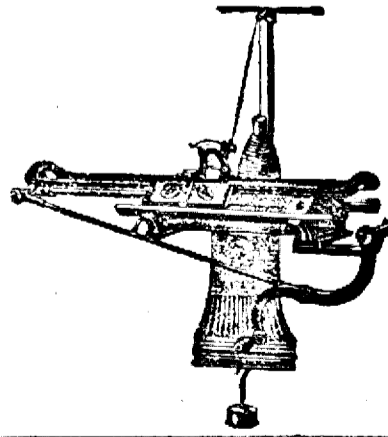
Nici la o casă să nu lipsească
originala mașină de
împletit „STYRIA”.

Preț-curenturi gratis.

Condițiuni avantajoase de plătire!

Reprezentanța executivă pentru Ungaria:

FÖGL J. L.
BUDAPEST, VI, CSENGERI-UTCZA 54.

In Conservatorul de muzică din Arad

ajutorat de orașul Arad,

CA IN ȘCOALĂ PREGĂTITOARE PENTRU ACADEMIA
DE MUZICĂ GENERALĂ UNGUREASCĂ REGEASCĂ

(Arad, piața Szabadság nr. 21)

Inscrierile se vor ținea începând cu 1 Septembrie

In toată ziua { dimineața de la orele 9—12 și
după amiaza > > 4—6.

Corpul didactic:

Bayer - Bettelheim Ida
(conducătoare), pian și teo-
ria muzicii.

Kiss Janka, cimbală.

Klein Sándorné, pian.

Müttermüller József (di-
rector) gordon, pian și mu-
sică.

**Müttermüllerné Lengyel
Erzsi**, pian și teoria muzicii.
Sperber Frigyes (director)
muzică, bas și școală de
instrumente muzicale,
Unger Mor, (director) mu-
zică, pian și școală de in-
strumente muzicale.
Weihart Aurora, cânt. privat.

Didactru pe lună: în clasele inferioare 10 cor., instrument
de suflat 6 cor. Se plătește înainte.

Taxa de înscriere 6 cor.

Direcțiunea.

Deschidere de prăvălie.

Am onorul a aduce la cunoștința P. T. Public,
că am cumpărat restaurantul de bun renume

„888“

și-l voi conduce ca proprietatea mea. Publicul
va fi servit cu vinurile mele proprii de Paulis,
precum și cu vinuri din vile Magnificențelor lor
Dnii Purgly János, vin de Magyarád, cu de a lui
Steiner Ferencz din Ménes și cu prețurile cele
mai convenabile.

Imi iau voia totodată să recomand atenției
P. T. public culina mea escelentă ungurească de
Alföld, promișând, că prin serviciul prompt și
atent voi procura momente plăcute de distracție
P. T. public.

Mă rog de grațioasa părtinire a publicului
și sunt

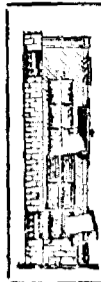
cu deosebită stimă:

Répásy Pál,
restaurantier.

Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui

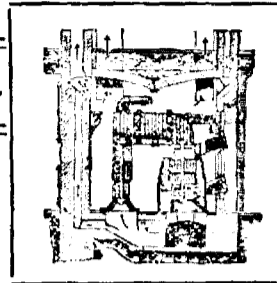
KOCH JENŐ

Budapest, V., Balthory-utca 9.

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer
a castelelor, caselor de familie, biserici,
teatre, hoteluri etc.

Telefon 8-69.

Telefon 8-69.

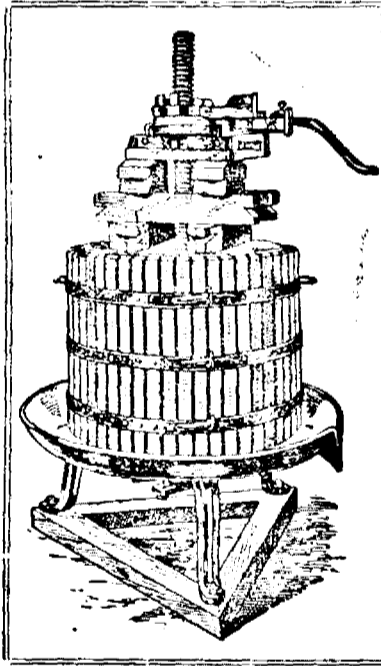
Catalog despre cup-
toare Meidinger la
dorință trimis gratuit.

Planuri pentru aranja-
mente de încălzire din
centru se fac gratuit.

Medalie de aur dela expoziția din Pojan. — Unica mare medalie de aur
a statului dela expoziția din Cluj.

Preșe de vin și călcătoare de struguri

Diferite preșe de ridicare cu patenta. Preșe
de vin **Hydraulic** cu apăsătoare superioară, cu corfe
de lațuri cu patenta. Preșe de fer și de lemn cu
2 corfe. Călcătoare de struguri cu cilindre cupo-
ilec de construcția cea mai nouă. **Renovările se ex-
cută de specialiști.**

Telefon-Nr.: { 73-83 și 75-85.
73-84 și 78-86.

Eplstole: RÖCK ISTVÁN, Bpest, Postafiók.

RÖCK ISTVÁN

fabrică de mașini
și turnătorie de fer

Budapest, I., Budafoki-ut.

Magazinul orașului: XI., Soroksári-utca 24
Telefon-Nr. 53-44.

**Comunicație la colonia
fabricii:** Dela capul podu-
lui Francisc Josif dinspre Buda,
cu bilet de tramvai electric
până la stațiunea „Röck-
gyár“.

Transporturi pe tren e a-se trimite la stațiunea trenului Budapest-Kelenföld

Catalog francat la dispoziție.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărător
că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad
am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7

unde de altfel având prăvălie, în garnitură de salon, salon bă-
bătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela pre-
țul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptues
n modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum
se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de saluzii cu automat. —